

εφημερίδα Μακεδονία, 18/6/1927

Η "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ,, ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

ΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ Η ΔΡΑΜΑ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Με γνώμονα τὴν ἀμερόκλητον κρίσιν καὶ λεπτολόγον ἐξουχίαν τῶν σπουδαίων ζητημάτων, τὰ ὅποια παρουσιάζει ἡ κατάστασις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, τῆς σπουδαιστάτης αὐτῆς ἐπαρχίας τοῦ κράτους μας, οὐχὶ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως πλουτοπαραγωγικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς καὶ ἀνημορφωτικῆς ἐμφανιστέως καὶ ζωῆς, θὰ προσπαθῆσω νὰ ἀποδώσω τὴν πραγματικὴν εἰκόνα τῆς Ἀν. Μακεδονίας. Εἶναι βαρὺ τὸ ἔργον τοῦ δημοσιογράφου ποῦ ἐπιχειρεῖ νὰ ἴδῃ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ ὅπως ἔχη μὲ τὴν μορφήν τῆς πραγματικότητος. Θὰ προσκρούσω ἴσως εἰς τὴν μειριοφροσύνην ἐκείνων, ποῦ ἐκάχθησαν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν καθηκόντων ὡς ἀνωτέρων ρυθμιστῶν τῆς ὅλης ζωῆς τῆς γεωρῆς ἐπαρχίας, ὅπως καὶ εἰς τὴν σιωπηρὰν δημιουργίαν προσώπων, αἱ ὅποια ἐργάζονται ἀκούραστα διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ λιοῦ τῆς Ἀν. Μακεδονίας. Ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς ἐφημερίδος ἀπὸ τὴν ὅποιαν πάντοτε, καλὸ μπορεῖ νὰ στρέλθῃ, πρέπει νὰ ἀκουσθῆ ὡμῆ καὶ πραγματικῆ.

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ ΔΡΑΜΑΣ

Πρὶν ἀρχίσω, ὡς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ κἀνω μὴ ἐκκλησιὸν σὸν ἐπίσημον καὶ ἀνεπίσημον κόσμον τῆς Δράμας, τοῦ πρώτου αὐτοῦ σταθμοῦ τῆς περιουσίας μου ὑπὲρ τῶν φυλακισμένων ἐν Δράμα. Χωρὶς περιλάσειν λέξεων καὶ δραματικὰς περιγραφὰς, τρία πράγματα ἔχω νὰ ὑποδείξω: Ἀμεινον ἐκκαθάρισιν τῶν ἐγκραμῶν υποθέσεων τῶν ὑποδικῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς Δράμας, τῶν συμφυρομένων μὲ ἐγκληματίας· βελ-

τιώσιν τῆς θέσεως τῶν κρατουμένων ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς καὶ διατροφῆς, καὶ ταχεῖαν ἀντίληψιν τῶν φιλάνθρωπων ἠσωματικῶν Δράμας ὑπὲρ τῶν φυλακισμένων, οἱ ὅποιοι σκληρὰ ὑποφέρουν. Ὁ ξένος, ποῦ ἐπιχειρεῖ νὰ ἀνεύρῃ τὴν κλίμακα τοῦ ἐτοιμορόπου Διοικητηρίου Δράμας, ἀντικρούζει κατὰ τὴν ἀπέναντι αὐτὴν ἄγριον πρόσωπα κρατουμένων μέσα ἀπ' τῆς σιδερένιες γαλλίες τῶν παραθύρων τῆς φυλακῆς νὰ ζητοῦν τίποτε ὀλιγώτερον τίποτε περισσότερον ἐλεημοσύνην «γὰρ ψωμί».

Αὐτὸ οἱ φιλάνθρωποι κάτοικοι τῆς Δράμας δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὸν ἐξουχίον των. Ἄς κινηθῶν αἱ ὀργανώσεις τῆς, ὡς κάνον ἐράτους γὰρ νὰ βοηθήσων τὸ Κράτος στὴν προσπάθειάν του καὶ νὰ μὴ ὀφίουν νὰ ὑποφέρουν ἀπὸ ἔλλειψιν στοιχειωδῶν πόρων ζωῆς τόσο κρατούμενοι. Μιὰ ἐκστρατεία κυριῶν καὶ δεσποινίδων τῆς Δράμας γὰρ τὸ ταίγαρον τῶν φυλακισμένων θὰ ἀνεκούφιζεν καὶ τοὺς δυστυχεῖς αὐτοῦ καὶ τὴν πόλιν τῆς Δράμας δὲν θὰ ἀσχήμετε τὸ θέαμα τῶν ἐπαυτώντων μὲ γοερὰς κραυγὰς φυλακισμένων μέσα στὴν καρδίαν τῆς πόλεως.

ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ

Ἐπισκεπτόμενος δις ἤδη ἐντός τοῦ ἔτους τὴν Δράμαν ὕστερον ἀπὸ ἓνα χρόνον, ὀφείλω νὰ ὀμολογήσω ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως δημοτικῆς ἀντιλήψεως στέκεται καλὰ εἰς ἐμφάνισιν. Οἱ δρόμοι τῆς καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς καθαρὰί. Ἀλλ' ἰδεώδης δὲν παρατηρεῖται καθαρότης στὰ κέντρα, εἰς τὰ ὅποια ἡ δημοτικὴ ἀντίληψις δὲν μπορεῖ νὰ ἐτεκταθῆ. Ἐννοῶ ἐστιαιότρια καφρονεῖα καὶ ξενοδοχεῖα ὑπνου. Μοῦ ἐξαγακτήρισαν τὴν δημοτικὴν μέριμναν ὡς πρὸς τὴν καθαρότητα τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν Δράμας ὡς ὀλιγον ἀνεμον, ποῦ ἐσάρω-

Δράμας ὡς δίκαιον ἄνεμον, τοῦ ἐσάρωσαν τὰ πάντα. Ἐνπὶ τέτοιος ἄνεμος χρειάζεται νὰ πνεύσῃ ἀλύπητα καὶ πείσω ἀπ' τὴν πόρτην τῶν καταστημάτων, εἰς τὰ ὅποια οἱ ξένοι—καὶ εἶνε πολλοὶ τοῦτοι, τῶρα τὸ κλοκαῖρι—ἐμπιστεύονται τὴν ὑγείαν τῶν. Δόξα τῷ Θεῷ καὶ χρῆμα μπόλινο ῥέει εἰς τὴν Δράμαν, ὕστερον ἀπ' τὴν τελευταίαν καλὴν ἐσοδείαν τῶν καπνῶν, καὶ δουλιές ὑπάρχουν ὅσες δὲν ὑφίστανται στὴν Θεσσαλονίκη, ἡ τιμὴ δὲ ἄλλου τῶν διαφόρων καταστημάτων σιτεύσεως καὶ ὑπνου φθάνουν—ἂν δὲν ὑπερβίλουν—τῆς τιμῆς τῶν πρώτων κέντρων Θεσσαλονίκης. Καὶ εἶνε τοῦτο εἰς ἐπὶ πλέον λόγος, τοῦ ἐπιβάλλει ἀμεμπτον καὶ καθαρωτάτην παράστασιν τῶν καταστημάτων τοῦ προανέφερα.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ

Ἡ γενικὴ κοινωνικὴ ὑπόστασις τῆς Δράμας εἶνε πολὺ καλὴ. Ὁ κόσμος ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ἐμπορικῆς ἐσχολίης, τοῦ ἀγαπᾷ καὶ ποθεῖ μιὰ ζωὴ μὲ κάποιαν αὐστηρότητα.

Φιλόμουσοι καὶ φιλιαναγνώσται οἱ κάτοικοι τῆς Δράμας δὲν ἀφίλουν καμιὰ εὐκαιρία ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ ἐκδηλώσουν τὰ εὐγενῆ τῶν αἰσθημάτων. Δυσκοῦνται δὲ ὅταν πληροφοροῦνται τὴν πνευματικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν κίνησιν ἄλλων πόλεων τῆς Μακεδονίας καὶ προσπαθοῦν μὲ τὰ μέσα τοῦ διαθέτου νὰ ἐπικαινοῦν πνευματικῶς μὲ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Καὶ θὰ προήγετο πνευματικῶς ἢ τοσοῦτα τῆς Δράμας ἀκόμη καλύτερον, ἂν ἡ ἐκπαίδεσις δὲν παρεπαίεν εἰς τὴν Δράμαν. Ἐκτὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσσεως, ἡ ὅποια λειτουργεῖ ἀπροσκόπτως, ἡ μέση ἐκπαίδεσις χωλαίνει τρομερά. Τὸ γυμνάσιον ἐκτὸς τοῦ στεγάζεται σὲ ἐρείπια, στερεῖται συχνότατα καθηγητῶν, πρᾶγμα τὸ ὅποσον ζημιώνει σημαντικὰ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν καὶ τὴν ἀποθαρρύνει.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΟΙΜΗΣΗΣ

Εἰς τὴν γενικὴν προσοδευτικὴν ἐμφάνισιν τῆς Δράμας σπουδαιότατον ρόλον ἐπαιξε τὸν τελευταῖον καιρὸν ἡ ἐκεῖ παρούσα τοῦ Στρατηγοῦ κ. Μιλτιάδου Κοιμῆση. Θὰ ἦτο παράλειψις μου ἂν δὲν ἀνέφερον σχετικῶς μὲ τὴν κοινωνικὴν

λῆ δρᾶσιν τοῦ Στρατηγοῦ, ἐκτελῶν ἄλλωστε καὶ παράκλησιν τῶν κατοίκων Δράμας, οἱ ὅποιοι κυριολεκτικῶς τὸν λατρεύουν, μολονότι θὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν ἐγνωσμένην μετριοφροσύνην τοῦ διακεκριμένου στρατιώτου. Ἀνεπηρέαστος ἀπὸ πᾶσαν κομματικὴν κίνησιν, πιστὸς φρουρὸς τοῦ καθήκοντος του, κατὰ τὴν εἰρηνικὴν περίολον τοῦ διατρέχοντος, στάσις αὐτῆς τὰς προσπαθείας ἀφιερῶνει διὰ τὴν παράστασιν τῆς Μετροχίας τοῦ διοικεῖ καὶ διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἀξιώματικῶν του, ὑποστηρίξων σθένος καὶ θε ἐκδήλωσιν, ἀγενοῦς κινήσεως ἐν Δράμα.

Γ Ε Ρ Γ Ι Α

Ἡ ἐννατικὴ καλλιέργεια εἰς τὴν δόξαν ἐπεδράθη ὁ περὶ τὴν Δράμαν γεωργικὸς πληθυσμὸς, ἔδωκεν τὸ τελευταῖον ἔτος ἀποτελέσματα εὐχίριστα ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἀμέσους ἐνδιαφερομένους ἀλλὰ δι' ὅλοκληρον τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν. Ἡ ἀρίστη ἐσοδεία τῶν καπνῶν ἐφέτος εἰς ποιότητα καὶ ποσότητα, ἡ ὅποια ἐσοδεῖα εὗρεν διέξοδον καὶ ἀγορὰν καταναλώσεως εἰς Γερμανίαν, ἐτόνωσεν ὄχι μόνον τοὺς καπνοπαραγωγούς καὶ τοὺς καπνεμπόρους ἀλλ' ὅλοκληρον τὸν πληθυσμὸν τῆς περιφερείας, ὁ ὅποιος ἐκινήθη εἰς συναλλαγὰς ἀρετὰς σημαντικὰς.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ κόσμος ἐκεῖ παραπονεῖται διὰ τὴν κρείσιν ἀλλὰ τὰ παράπονά του εἶναι μᾶλλον κενημένη συνήθεια ἀποκτηθεῖσα ἐκ τῆς μιζήριος τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἄν δὲ δοθῆ μεγαλυτέρα, ἢ μᾶλλον ἢ προσήκουσα προσοχὴ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διὰ τὴν θεραπεῖαν ὀρισμένων θεμελιωδῶν ἀταγκῶν τῆς περιφερείας Δράμας θὰ ἀποβῆ αὐτῇ πραγματικὴ πλουσιοφάρος πηγὴ δι' ὅλοκληρον τὴν Μακεδονίαν. Ἡ κτηματικὴ ἀγροικὴ πίστις, ἡ ὅποια δὲν ὑπάρχει ἤδη, πρέπει νὰ ἐκδηλωθῆ σοβαρῶς διὰ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν. Οἱ εἰδικοὶ δμιλοῦν μὲ πίστιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν παροχὴν δανείων πολυετῶν διὰ πᾶσαν ἐργασίαν σχετικὴν μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὅπως χρειάζεται ἐκ συναλλήλου ἢ ποδηγέτησις τοῦ κόσμου τῆς υπαίθρου διὰ τὴν ἐπιστημονικωτέραν καὶ μεθοδικωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῆς γῆς καὶ δὴ τῶν κατοίκων

ρεινών συνοικισμών, οι όποιοι μπορού-
σαν καλύτερα να προσφέρουν πολύτεμο
συμβολήν εις την γενικήν πλουτοπαι-
γωγικήν άνθισιν τής "Αν. Μακεδονίας.
Σιό γεγονός τής εγκαταλείψεως τής εκ-
μεταλλεύσεως κάθε καρπού τής γῆς
ὑπό τῶν κατοίκων τῶν ὄρεινῶν συνοι-
κισμῶν, συντελεῖ ἡ ἔλλειψις συγκοινω-
νίας πρωτίτως.

ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΡΓΑ

"Απόλυτος ἀνάγκη, φωνάζουν οἱ
γνωρίζοντες καλῶς τήν κατάστασιν
ἐκεῖ, εἶνε νά κατασκευασθῇ ἡ γέφυρα
τοῦ Νέστου καί ὁ δρόμος Δράμας—
"Οσενίτης, εἰά νά συγκρατηθῇ ὁ πλη-
θυσμός τῶν ὄρεινῶν συνοικισμῶν, ὁ
οποῖος δέν μπορεί ν' ἀρκεῖται σέ ἄλλας
καί τὸ φωμί, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκας αἰ δ-
ποῖται θεραπεύονται μόνον ἐ τήν δι-
αρκή ἐπικοινωνίαν μέ τήν Δράμαν.
Μόνον οἱ Πομάκοι οἱ ὅποιοι κατόικουν
πρὸ τοῦ 1922 ἐκεῖ σέ ὕψος τῶν ὄρει-
νῶν συνοικισμῶν ἀδιαφοροῦσαν διά τήν
ἐπικοινωνίαν μέ τήν ἀιέλειαν ἀρκεύ-
μενοι εἰς τὸ καλαμπόκι, τὸ ἄλις καί
τὸ λάδι, τὸ ἅπαν τῆς στείσεώς των. "Ο
τορινός πληθυσμός ἔχει ἀνάγκας αἰ
ὑποῖμι τῶν τιμῶν. Μέ τήν ἀρξίμενην
ἤδη διαρροήν τῶν κατοίκων τῶν ὄρ-
νῶν συνοικισμῶν εγκαταλείπονται οἱ λε-
πτοκαρυές καί ἄλλα δένδρα τὸ σλεῖ-
πτον βέβηλα ἀργιόδενδρα ἀλλ' τί ὅποια
ἐμβολιαζόμενα θά ἔδιδον καρπούς κα-
θαυτὸ ἀγλαούς.

ΑΥΡΙΟΝ: αἰ συγκοινωνίαι καί
ἄλλα ζητήματα